

DEMOKRACIJA

Leto VIII. - Štev. 4

Trst - Gorica 21. januarja 1954

Djilasov primer

Ob zaključku članka, ki smo ga pretekli teden posvetili Djilasovemu primeru, smo rekli, da se bo pri tem pokazalo, ali se je sedanji jugoslovanski komunistični režim odločil, da krene na pot usaj delne liberalizacije, v kateri bi bila usaj v okviru marksistične ideologije dopuščena različna gledanja na dnevna in praktična vprašanja, ali pa bo ostal totalitaren in bo v koli zatru vsak poskus oddvojnega mišljenja. To se je tudi zgodilo. Po petnajstih debati je Centralni komitev Zveze komunistov Jugoslavije odsodil Djilasovo rezervanje, mu odvezel vse funkcije in stranki. Djilas sam pa je že pred tem odstopil kot predsednik Zvezne skupščine Jugoslavije. Jugoslovanski titoverski režim je s tem ponovno javno izprjal, da je v njem dovoljeno samo takšno govorjenje in takšno delovanje, kakršno je všeč onim, ki vedrjo v oblačju. Vse fraze o demokraciji so navadno slepilo, s katerim hotejo loviti naivneže.

Proti Djilasu so bili iznešeni sledči težki očitki: da je hotel likvidirati partijo, da je bil proti kolektivnemu delu, ker se je hotel dvigniti nad druge, da je zapadel pod vliv Zahoda, da je hotel obnovitev kapitalizma, da je bil za svobodno izražanje misli in ustarenil demokracijo. To so glavne točke, kakor jih lahko izluščimo iz Titovega govorja. Vrnimo se v duhu te malo nazaj in obnovimo v spominu obtočnico, na osnovi katere so v Moskvi odsodili Berja. Ali niso bili v njej našteti prav podobni grehi?

Predaleč bi šli, če bi iz tega sklepali, da so za kulismi na delu isti režiserji. Podobnost obtočne nimata narave, a prav tako ni tudi samo slučajna, kajti dokazuje nam bolehati kremelski in beografski režim, ki izhaja iz istih ideoloških osnov, ne isti neozdravljeni bolzni. Duši ju in ju bo vedno dušilo pomaranjanje vsaj tiste osnovne svobode, po kateri bi vsaj v okviru obstoječega družbenega reda posameznik lahko povedal svojo misel in se boril za uveljavljanje, ne da bi se moral za to posluževati tujnih spletov in se baš da ga vsak trenutek lahko doleti fizična ali pa usaj moralna in politična likvidacija.

Zanimiv je potek beografskega plenuma Centralnega komiteja Zvezde komunistov Jugoslavije.

Prva, peturna sobotna seja ni privela do nobenega zaključka. Na njej sta govorila Tito, Kardelj in Djilas, ki je podal svojo prvo izjavbo. V njej je med ostalim dejal: »Od zdajne mladosti sem bil, in upam, da bom do konca življenja, ostal svoboden človek in komunist. Ne vidim in nikakor ne morem videri, da bi drug drugemu nasprotna, ali da bila drug od druga ločena.«

Ko so udeleženci po tej seji, o potoku katere ni bilo izdano še nobeno sporočilo, zapuščali palaco, v kateri so zasedali, so gruce ljudi, ki so bile pred poslopjem, tiko oponavljale odhod Tita in drugih režimskih veličin, medtem ko so Djilas, katerega je spremjal Titov življensipek Dedič, pozdravile s plaskanjem. Svobodoljubni Balkan se je s tem postavil na stran zreganjenega in ogroženega, s čimer je pokazal svojo pravo naročovo, ki je drugačna od tistih, ki na vladno ploskoj samo zmagovalcem in močnim.

Kakšne posledice ima lahko uveljavljanje Djilasove miselnosti, ki je tako hitro našla neprisakovano veliko število pristašev in zagovornikov, so se zavedali tudi režimski pravci. Vedeli so, na čigavi strani so simpatije večine Jugoslovancev, kakor še danes dobro vedo, da govorijo niso za njimi. Ves Titov, in Kardeljev govor sta polna nevarnosti razrednih sovražnikov. Začelo so napeli vse sile. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo med sobo zvečer in nedeljo, ko se je Centralni komitev sestal k nadaljevanju svoje seje. Dejstvo pa je, da je Djilas uvedel, da ne more ostati komunist in svoboden človek. Klonil je. V govoru, ki je bil tako prirejen, da ga je lahko demonstrativno prenašal tudi beografski radio, je priznal svojo kriivo in zmotno. Napravil je, kako se temu komunistično reče »samopritisko. S tem je verjetno dosegel, da ga niso izključili iz stranke, kazeno je omejena na strogi ukor in verjetno bo, tako kakor kominformisti, tudi on dobil novo, primernejo eksistenco, na kateri se pa ne bo mogel več politično izjavljati. Rusi pa so vse notranje politične nasprotne streljajo ali posiljajo na počasno smrtonosno.

Nova italijanska vlada

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je le uspel rešiti vladno krizo, in sicer v kratkem času. Ko je videl, da bi imel precej težav z iskanjem zaveznikov v sredinskih parlamentarnih skupinah, ki so za tako sodelovanje stavljevale določene pogoje, zlasti glede odločne republikanske usmeritev nove italijanske vlade in nujnosti sprememb sedanjega večinskoga volilnega reda v proporenjanju, se je odločil za sestavo enobarvne demokrščanske vlade, ki jo je okreplil s pritegnitvijo nekaterih neodvisnih.

Fanfani je le uspel rešiti vladno krizo, in sicer v kratkem času. Ko je videl, da bi imel precej težav z iskanjem zaveznikov v sredinskih parlamentarnih skupinah, ki so za tako sodelovanje stavljevale določene pogoje, zlasti glede odločne republikanske usmeritev nove italijanske vlade in nujnosti sprememb sedanjega večinskoga volilnega reda v proporenjanju, se je odločil za sestavo enobarvne demokrščanske vlade, ki jo je okreplil s pritegnitvijo nekaterih neodvisnih.

Clenker se je z nenavadno topilno zaustavljal ob blaginji, ki jo je Trst užival pod avstrijsko oblastjo ter je pričel raziskovati, če bi ne bila izvedljiva ponovna priključitev Trsta k Avstriji.

Ze okolnost, da je tujina začela pretresati tudi to možnost, je nedvomen znak sprememb v pojmovanju tržaškega vprašanja. Ljudem postaja vse jasnejše, da se to vprašanje ne more in ne sme postavljati tako, kakor ga postavlja Italijski. In ker je zahodnjakom se teže v celoti pritrivjeti jugoslovanskim zahtevam, preostala edino še možnost, da bi presodil tretjo rešitev, to se pravilno rešitev v smislu mirovne pogodbe.

Toda prav zaradi južnotirolskega vprašanja in zaradi zlate, ki je v Fanfaniju so, kot smo že omenili, sredinci obljubili pomoč pod pogojem, da se obvezuje glede vztrajanja pri republikanskem programu in se vrne k proporenjanju volilnemu redu. Fanfani je odgovor na te predlogi je bil medel in ne odločen, zlasti glede volilnega reda, o čemer naj bi po njegovem prepustili odločitev parlamentu.

Ob zadnji spremembi italijanske politike

Ce motrimo zunanjopolitični razvoj zadnjih štirinajst dni, se ne moremo očuti vtišu, da se smer Italijanske zunanje politike spremeni.

Fanfani so, kot smo že omenili, sredinci obljubili pomoč pod pogojem, da se obvezuje glede vztrajanja pri republikanskem programu in se vrne k proporenjanju volilnemu redu. Fanfani je odgovor na te predlogi je bil medel in ne odločen, zlasti glede volilnega reda, o čemer naj bi po njegovem prepustili odločitev parlamentu.

Način, kako je De Gasperi izrazil svojo zaskrbljenošč glede nekaterih metod Pellove vlade, dokazuje, da demokrščani niso naklonjeni zamisli o sodelovanju z novofašisti. Novofašistični način vodenja politične borbe je prišel do izraza ob prilikih tržaških nemirov in je v angloških krugih izvral izrazito negodovanje, in sicer negodovanje, ki ga je, kot je znan Foster Dulles izrazil Baidalitu znamenom, ki je bil — kakor se misli — naperjen proti Pelli. Sočasno pa je pokazal svojo pravo naročovo, ki je drugačna od tistih, ki na vladno ploskoj samo zmagovalcem in močnim.

Način, kako je De Gasperi izrazil svojo zaskrbljenošč glede nekaterih metod Pellove vlade, dokazuje, da demokrščani niso naklonjeni zamisli o sodelovanju z novofašisti. Novofašistični način vodenja politične borbe je prišel do izraza ob prilikih tržaških nemirov in je v angloških krugih izvral izrazito negodovanje, in sicer negodovanje, ki ga je, kot je znan Foster Dulles izrazil Baidalitu znamenom, ki je bil — kakor se misli — naperjen proti Pelli. Sočasno pa je pokazal svojo pravo naročovo, ki je drugačna od tistih, ki na vladno ploskoj samo zmagovalcem in močnim.

Kakšne posledice ima lahko uveljavljanje Djilasove miselnosti, ki je tako hitro našla neprisakovano veliko število pristašev in zagovornikov, so se zavedali tudi režimski pravci. Vedeli so, na čigavi strani so simpatije večine Jugoslovancev, kakor še danes dobro vedo, da govorijo niso za njimi. Ves Titov, in Kardeljev govor sta polna nevarnosti razrednih sovražnikov. Začelo so napeli vse sile. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo med sobo zvečer in nedeljo, ko se je Centralni komitev sestal k nadaljevanju svoje seje. Dejstvo pa je, da je Djilas uvedel, da ne more ostati komunist in svoboden človek. Klonil je. V govoru, ki je bil tako prirejen, da ga je lahko demonstrativno prenašal tudi beografski radio, je priznal svojo kriivo in zmotno. Napravil je, kako se temu komunistično reče »samopritisko. S tem je verjetno dosegel, da ga niso izključili iz stranke, kazeno je omejena na strogi ukor in verjetno bo, tako kakor kominformisti, tudi on dobil novo, primernejo eksistenco, na kateri se pa ne bo mogel več politično izjavljati. Rusi pa so vse notranje politične nasprotne streljajo ali posiljajo na počasno smrtonosno.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo italijansko vlado s samimi demokrščani in nekaterimi neodvisnimi.

Fanfani je obdržal samo ministarsko predsedništvo. Ministro brez liste sta Campilli in Tupini. Piccioni je zunanjji minister, Andreotti pa notranji. Pravosodni minister je postal De Pietro. Ministarstvo za proračun bo vodil Vanoni, finančni Zoli, zakladno pa Gava. Obzarni minister je Taviani. Prosvetno ministrstvo je prevzel Tosato. Ministrstvo javnih del bo vodil Merini, kmetijsko Medici, prosvetno Mattarella, poštno Caselli, industrijsko in trgovinsko pa Aldisio. Minister za delo je Gut, minister za zunanjino trgovino Dell'Amore in minister za trgovsko mornarico pa Tamboni.

Novi ministri so prisegli pred predsednikom Einaudijem 19. januarja.

Fanfani je z demokrščani in z neodvisneži rešil italijansko vladno krizo?

Demokrščan Fanfani je sestavil novo

VESTI Z GORIŠKEGA

Šovinizem namesto zakona

Pri razpravah in nastopih na občinski seji v Gorici - Nastop g. Bratuža

V soboto popoldne 16. t.m. je bila seja goriškega občinskega sveta, na kateri je najprvo župan povedal, kako in zakaj je prišlo do nesreče na Placuti, kjer je plin našel pot iz podzemskih cevi, se razširil po trgu in dosegel celo stanovanje raznih družin, med temi tudi Zucchiatijevi, ki je, zatruljen na plinu, vsa umrla: oče, mati in mladoletna hčerka. Drugih sedemnajst oseb se zaradi zatruljitev s plinom zdravili v bolniči.

Zupan se je opiral na poročilo inž. Prinziča, ki trdi, da je pri neki podzemski plinski celi nastala malenkostna luknjica, skozi katere je plin našel pot. Cevi so bile postavljene že leta 1908 in je na morda vplivalo mrzlo ledeno zimske vreme.

Da se ne pripetijo nadaljnji smrtonosni primeri s plinom, bodo vse cevi pregledali in morda tudi nadomestili z modernimi.

Primer na Placuti ni bil edinstven, ker se tu pa tam po Gorici čutiti smrad plina, kar pomeni, da so cevi pokvarjene na več krajih.

Inž. Prinzičevi in županovo posloilo občinstva nista pomirili. Občinstvo želi vedeti, kdo je pri stvari odgovoren! Ce se cevipojkvarjenje, ki vendar razni inženirji pri pristojni upravi bili morali to pravčasno ugotoviti in popraviti! Za take naprave, kot so plinske naprave, je odgovornost velika in zahteva skrbno pažnjo. Zato menimo, da sta obe opravili imeli namen spraviti zadevo naglo v koš in v pozabo. Tudi pogreb nesrečnih žrtev s Placute so obrnili po stranski poti, namesto da bi šel po korzu, kot so prvotno napovedali!... Marsikdo šepeta, da so se bali hrupa in sume slabo razpoloženega občinstva!

Kaj pa sodna oblast? Ali ona ne uvede nobene preiskave v stvari? Čudno! Tri mrtve imamo v Gorici zaradi plina in sedemnajst zatruljenih, pa ne vidimo, da bi kdo iskal morebitne odgovornosti pri stvari! Čudno, res čudno!

Nastop gospoda Bratuža

Ko so torej naglo odpravili zadevo smrtnih primerov s plinom, so prešli k razpravi o zahtevi občinskega odbora, da se dovoli pravde z gg. Severjem in Klanjščekom, ki tožita občino zaradi državljanstva.

Pri stvari se je na dolgo ustavil g. Rudi Bratuž, ki je z zakonom v roki in s knjigo kasacijskih in drugih razsodb v identičnih primerih dokazal, da ima g. Sever prav, in je zaradi tega v prvi stopnji tudi že zmagal. Druga stopnja, to je priziv sodišče v Benetkah, kamor se je občina pritožila, mora prvo sodbo samo potrditi in občino na še večje stroške obsoditi!

Kar se pa Klanjščekove zadete, je nadaljeval g. Bratuž, je go-

riško sodišče ugotovilo, da je ves Klanjščekov postopek za zopetno pridobitev italijanskega državljanstva bil z zakonom v redu, vendar sodišče ne more, ker ni pristojno preklipati ministrskega odloka, ki mu je zopetno pridobitev italijanskega državljanstva prepovedal. Ta ministrski odlok pa je prisel prepozno, to je izven roka, ki ga zakon predvideva! Gospod Klanjšček je torej italijanski državljan! Grašamo za to, da državni svet ministrski odlok razveljavlja!

Spoj so tudi tisoči drugih Slovenskih, ki so 10. junija 1940 imeli v Gorici svoj domicil, kot ga člen 43 državljanstva zakonika določa, ki jim vendar gorisko županstvo, ki ga vodijo demokristiani, med temi dr. Angelo Culot, noče italijanskemu državljanstvu priznati! Kje sta pravica in krščanstvo doma?

Vsi italijanski svetovalci, razen komunistov Battija, ki se je glasovala vzdruž, so glasovali za toženje z gg. Severjem in Klanjščekom. Trije slovenski svetovalci pa, gg. dr. Birša, Bratuž in Pavlin, so glasovali proti toženju in za priznanje državljanstva!

Občina je namreč pri dveh pravdah zadevo izgubila in bila obsojena na skoro štiri sto tisoč lir pravdnih stroškov! Rada bi dosegljala, da bi te stroške prizivno sodišče uničilo, hkrati pa vztraja, da se prizadeti slovenskim strankam državljanstva ne prizna! Res je zahteva, res lepo upravljajo občino in poštreno skrbijo, da se občinski denar ne razsipljel...

Menimo, da ima Jugoslavija prav, tako trdi, kajti člen 19. mirovne pogodbe določa, da so italijanski državljanji vsi tisti, ki so 10. junija 1940 imeli svoj domicil na

Vladni prispevki

Za razna higienška dela na Goriskem je vlada odobrila sledede zneske za tekoče leto:

Za gradnjo vodovoda v Dolenjah 20 milijonov; za kanalizacijo in greznicu v Gorici 30 milijonov; za novo bolnico v Gorici 100 milijonov; za bolnišnico v Tržiču 30 milijonov; za pokopalische v Krimu 20 milijonov in še 20 milijonov za novo zdravniško ambulanto v Gorici.

Za vseh teh 220 milijonov lir nimajo slovenske občine nobenega deleža, čeprav so tudi te zelo potreblne raznih higienških naprav!

Središče za delo

V začetku prejšnjega tedna je bil končno odobren načrt za 27 novih delovnih središč v naši pokrajini. V teh središčih bo dobilo zaposlitev 830 brezposelnih delavcev za skupno 63 tisoč 420 delovnih dni. Celotni stroški, ki gredo v breme Ministrstvu za delo, znašajo 53 milijonov 852.093 lir.

Tudi v treh slovenskih občinah bodo odprli ta središča, v vsaki en, in sicer:

v Doberdobu bo zaposlenih 35 delavcev za 76 dni, stroški 2 milijona 211.590 lir;

v Sovodnjah: 25 delavcev, 51 dni, stroški milijon 117.217 lir;

v Steverjanu: 10 delavcev, 51 dni, stroški 475 tisoč lir.

jo ljudstvo z nekim laži-socializmom! Kot limanice za razne sopotnike!

Djilas je dejal tudi, kot je sam Tito izprjal, da so Tito in njegovi zvesti tovariši pravo gnilo vlakno.

Brezposelnici na Goriskem

Po uradnih podatkih glavnega tajnika Svobodnih sindikatov je na Goriskem številčno stanje brezposelnih sledelo:

31. decembra 1947 je bilo na Goriskem 11.111 brezposelnih; 31. oktobra 1953 pa 12.216.

Brezposelne mladine je bilo 1949. le 3.289, lani pa 4.245.

Popravilo cest na Goriskem

Kot izredno pomoč za našo pokrajino je rimska vlada nakazala 38 milijonov 800 tisoč lir. Ta vstopa je namenjena izključno samo popravilu cest v raznih občinah.

V poštev prihajajo samo sledete občine: Skocjan ob Ščeni, Gradež, Ronke in Krim. Ostale občine nimajo takoj slabih cest, da bi jih bilo treba popravljati.

Povišiš pokrajinske bivši austrijski duhovnikom

Zakon od 27. decembra 1953, št. 946, določa, da se vse začasne ali trajne pokojnine bivših austrijskih duhovnikov in semeničnih profesorjev povisijo na dvakratno metro s potekom od 1. julija 1953.

Določilo velja tako za že priznane in odmerjene pokojnine, kakor tudi za one, ki jih bodo še priznali in odmerili.

Natečaj za dva mestna čuvajca

Goriška občina razpisuje natečaj za službo dveh mestnih čuvajev, Rok za prijavo poteče 13. februarja opoldne. Pogoji so objavljeni na občinski deski!

Natečaj za službo

Zavod za socialno skrbstvo razpisuje več mest za službo. Prijaviti se je treba do 30. marca 1954 na kolkovarem papirju za 200 lir.

Pojasnila daje Zavod za socialno skrbstvo.

GOSPODARSTVO

SIRJENJE KUŽNIH BOLEZNI

Kužne bolezni se širijo med našimi domaćimi živalmi na različne načine: nekatere posredno, druge pa neposredno kar naravnost bolne do zdrave živali, nekatere se širijo z neverjetno hitrostjo in v kratkem času se razpazejo po obsežnih pokrajinalah, druge pa boj počasi ali pa celo ostanejo omejene na prvotnoognjišču ali kvečljivo dosegajo najbližje sosedje.

Pri razširitvi igrajo vsekakor prvo vlogo, vsaj pri boleznih, ki se širijo neposredno, živali same, ki se kakor koli premikajo iz kraja v kraj. Bolna žival pride tako v stik zdravo in jo okuži.

Vsaka tuja žival, ki pride v hlev, je lahko neposreden vir bolezni. Tudi če je žival sama na sebi vsaj navidezno zdrava. Lahko že nosi v sebi kake bolezni, ki nastopi ob prvi prilik, brž ko se pojavijo okoliščine, ki slabijo odpor organizma. Lahko je pa že prebolela bolezni in je navidezno popolnoma zdrava, a v sebi še vedno nosi klice bolezni, ki jih izloča na razne načine (seč, blato, sline, mleko...).

Iz tega sledi, da bi morali biti zelo previdni pri nakupu tuje živilne, in če nismo stoddostno gotovi, da je žival popolnoma zdrava in ne le navidezno, kar je pa težko ugotoviti, bi morali pustiti novokupljeno žival za daljšo ali krajšo dobo v posebnem hlevu, kjer preživi toliko časa, da se lahko razvije morebitna bolezni, ki jo nosi v kuli.

Poleg to možnosti pri razširitvi kužnih bolezni imamo še neštetno drugih poti, po katerih se lahko bolezni razvijajo. Tako n. pr. razna krmila, gnoj, meso in mesni izdelki, mlaste kosti in drugo.

Najužinkovitejše zdravilo proti širjenju teh bolezni je pravčasno zdravljenje, kar prepreči ne le širjenje, ampak reši tudi žival, ki si cer pogine, če nima posebnega odpora in moči.

Sadna drevesa

Kmetijsko nadzorništvo iz Gorice sporoča, da je do 31. t.m. odprt rok za zahtevo sadnih drevesc.

Kdor jih še želi, naj se zanje vpiše pri odsekmu kmetijskega nadzorništva v Krimu in v Ronkih.

Značke za pse

Do 28. februarja je čas, da gospodarji psov kupijo v občinskem uradu goriske občine v ul. Crispi št. 5 značke za pse, ki jih morajo staviti okoli vrata.

Prijave za Južno Afriko

Pokrajinski urad za delo sprejema prijave mladeničev od 18. do 25. leta starosti, ki bi odšli v Južno Afriko na državno šolo rušnikov zlata. Interesenti morajo imeti vsaj spriveljalo prve višje srednje šole in dobro fizično konstitucijo.

Podrobnosti daje omenjeni Urad za delo v Gorici.

Ureditev poležaja uradnikov

Zakon št. 957 od 27. decembra 1953 urejuje položaj vseh uslužencev krajevnih ustanov (občin itd.) z ozemljem, ki ga je po mirovni pogodbici Italija zapustila.

Ker je zakon velike važnosti, opozorjam vse prizadete na važna določila, ki jih vsebuje, kar se tiče njihove službe in denarnih pravic.

Kmetiški tečaji

Tudi letos bodo v večjih vased naše pokrajinski kmetiški tečaji, v katerih bodo strokovnjaki obravnavali razna vprašanja v zvezi s pretežnim kmetičkim delom določenega kraja.

Taki tečaji bodo tudi v Doberdo-

Zakon o vojni škodi

Uradni list prinaša zakon od 27. decembra 1953, št. 968, ki je stopil v veljavo 31. decembra 1953 in ki zadeva odškodnino in prispevke za vojno škodo, ki so jo italijanski državljanji utrili na sedanjem ozemlju Italije, na odstopljencem ozemlju zaradi mirovne pogodbe, v afriških kolonijah in tudi v inozemstvu. V tem zadnjem oziru imajo prizadeti oškodovanci pravice do odškodnine le, če so 31. decembra 1953 imeli svoj domicil v Italiji.

Zakon smatra kot vojno škodo vsako škodo, ki je nastala zaradi kakršnega vojnega dogodka (afatto di guerra), tudi ob prilik ēisti (arrestamenti), represiji, ropa, zadržbe, nemrepčin in odvzemna premičenja ob izdelenju ali izplačilu.

Skodo morejo prijaviti vsi oškodovani lastniki in njihovi nasledniki ali kupci. Ce pa so predmet škode prodali, predno je stopil v veljavo zakon od 10. aprila 1947, še 261 in niso odškodnini ali prispevka pogodili izrecno odstopili kupcu, zahtevajo za priznajanje in izplačilo odškodnine ali prispevka kupcu pristavek prodajalca.

Važno določilo zakona pa je tisto, ki pravi, da — če oškodovanec dokazati! Za premičnine vela pravilo, da zadostuje izpričevalna listina s štirimi pričami. Ce pa je škoda nastala na zeleznicu, je potreben dolžna dati železniška uveljavljena, za pravico.

Ce pa kdo svoje lastniške pravice ne uporablja, da je treba ovojno škodo smatrati tudi vse blago, ki so ga italijanski državljanji morili ali zapustili, ker so bili prisiljeni, umakniti se iz svetega bivališča zaradi vojnega dogodka ali na ukaz civilnih odnosno vojaških oblastev ali zaradi ujetništva, internacije ali izplačitve krate.

Zakon ne daje zakonu za slednje izgubljene predmete in sploh za vso škodo, ki so jo na predmetih utrili tudi vse blago, ki so ga italijanski državljanji morili ali zapustili, ker so bili prisiljeni, umakniti se iz svetega bivališča zaradi vojnega dogodka ali na ukaz civilnih odnosno vojaških oblastev ali zaradi ujetništva, internacije ali izplačitve krate.

To pomeni, da bi imeli pravico do odškodnine za izgubljene predmete in sploh za vso škodo, ki so jo na predmetih utrili tudi vse blago, ki so ga italijanski državljanji morili ali zapustili, ker so bili prisiljeni, umakniti se iz svetega bivališča zaradi vojnega dogodka ali na ukaz civilnih odnosno vojaških oblastev ali zaradi ujetništva, internacije ali izplačitve krate.

Odškodnino za škodo na hišnih premičinah je za njeno izplačevanje skrbni Finančni intendant. Proti njegovemu odloku, ki se prizadetim mora vročiti po občinskem uradu, je v roku 30 dni dovoljena pritožba na zakladnega ministra, ki zadevo reši dokončno.

Za vse druge vrste škode pa mora Finančni intendant prositi za mnenje posebne komisije, ki jo zakon ustanavl

In kai zdai, po Everestu?

"Zdaj ko smo zavzeli tudi vrh Everest, je žalostno pač to, da ni na svetu nicaesar več za odkriti...". Take in podobne izjave slišimo od mnogih strani!

In vendar ne bi verjetno noben raziskovalec bil pripravljen podpisati take izjave; za alpiniste je pa gotovo popolnoma bedasta. Dvodim, da se je človek danes, po pol-drugem stoletju alpinizma, povzpel tudi samo na desetino razpoložljivih gor.

Alpinista, ki išče novih dogodivščin, morajo očarati izgledi, ki se mu odpirajo. Izbriz je tako bogata in raznolika, kot si to le lahko želi. Ali ga vabi strogo veličastje gor? Na razpolago so mu viharne gorske verige Južne Georgije, ki jih je prečkal Shackleton v zadnji fazi svojega ekspečnega potovanja na Slonov otok. Nekatere teh gor so kasneje raziskali, vrhovi so pa ostali nedotaknjeni. Ali bi raje imel gore bolj edune oblike? Naseljih bo v na pol neznanih področijih južnih Andov v Patagoniji, kjer se dvigajo fantastični vršaci nad mogočnimi ledenički, ki se spuščajo prav do vodov ogromnih fjordov tihomorske obale. Ali ga privlačujejo snežne gore, ki skriva svoje tajnosti v srcu razsežnih pragozdov eksotične tropične vegetacije?

Se ni poteklo leto dni, odkar so odkrili in zavzeli nove vrhove Ruvenzorja; in najvišji vrhovi Nove Gvineje še čakajo, da se bo podjeten raziskovalec začel zanimati zanje. Za bodoča pokolenja torej lahko rečem da zavzete Everest ne pomembno konca, ampak začetek novih dobre alpinizma.

Oglejmo si na primer širno področje udejstvovanja, ki se odpira alpinistu na visokih planotah Srednje Azije, kjer je na desetine vrhov z višino nad 7.500 metrov. Razne odprave so pa zavzeli komaj pol tucata teh visokih gor. Poteklo bo še precej časa, predno bomo premagali vse te velikane. Res se zdaj vsako leto organizira mnogo več odprav kot pred vojno; res je tudi, da sta te tehniki in opremi zelo izboljšali; pomisliti pa treba, da spadajo do zdaj zavzeti vrhovi med manj težavne in da so med nepremaganimi — ki so tvrtečni večini — tudi nekateri, za katere bo potrebna daleč večjina.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi. Nizko sovjetsko-življenjsko raven so najbolj pojasmnili vladni ukrepi, ki so jih začeli objavljati po Stalnovi smrti. Te ukrepe je najlaže pojasnil v zvezzi z sovjetskimi ustavnimi.

Sovjetsko gospodarstvo so zgradili strogo po komunistični ideologiji. Eden od stebrov te ideologije je industrijski delavec in njegova produktivnost. Od Marxa dalje so sloneni gospodarski načrti komunističnih mislecev izključeno na raznih oblikah masovne proizvodnje.

Kmet, samostojni mali rokodelec in trgovec se so upri komunizmu. Industrijski delavec je komunizem, mnogo laže spravil pod svojo peto, ker jim je novo komunistično gospodarstvo obljubilo boljše delovne in življenjske pogoje.

Kako naj bi pa spravili prve tri skupine pod shemo masovne proizvodnje? Ker si ni mogel izmislišti

imela srečo, da zadene na ugodne meteorološke prilike. Obe gori sta oddaljeni druga od druge 1500 kilometrov in vendar so bile ugodne vremenske prilike na obeh gorah slednjavo v istem poletju. To ne drži za Annapurno, vendar ne smemo pozabiti, da je bil to prvi preko 7500 metrov visok vrh, ki so ga zavzeli pri prvem naskoku. Nikakor pa ne moremo upravičeno misliti, da se to lahko verjetno ponovi še pri drugih vršacih.

Ob Everestu sta še vrha, viša kot 8400 metrov. Vršac K 2 smatrajo splošno za drugi najvišji vrh na svetu. Verjetno bodo tudi nadnjim kmalu dosegli zmago, kajti odkrite so že vse njegove tajnosti. Kančenjunga (8445 m) pa bo, v kolikor lahko zdaj sodimo, mnogo trša kost kot Everest in K 2. Klub razmeroma lahko dostopu se ni še nikomur pri številnih poskusih posrečilo, da bi se tudi le malo približil vrhu.

Leta 1930 je močna mednarodna odprava, v kateri so bili nekateri najboljši plezalci raznih narodnosti, in katero so organizirali ne glede na stroške (imela je s seboj celo dinamit za razstreljevanje zatrepk), poskusila zavzeti Kančenjunga od severo-zahoda. Naleteli so pa na take težave, da je alpinistom uspelo z največjim trudom

(Konec na 4. strani)

Za angleško zmagovalno odpravo na Everest so izdelali 33 parov posebnih lahkih visokogorskih čevljev, katere so uporabili le za plezanje zadnje faze v višini nad 6200 m (13 parov za evropske člane odprave in 20 p. za serape). Ti čevlji tehtajo le 1.82 kg, so toplo podloženi in opremljeni na potrebi s krampeži. Čevlji so se edilčno obnesli pri mrazu 40 stepin pod nivo in so poleg aparatu za kisik v glavnem pričeli k uspehu ekspedicije.

Polem komunistične ideologije

Stalinova smrt je ostro osvetilita polem komunistične ideologije.

Poznavalci komunizma ne morejo razložiti, zakaj ne more dežela, ki je tako bogata na naravnih višinah, kot je Sovjetska zveza, nuditi svojem prebivalstvu vsega potrebnega in določene udobnosti. Najnovejša živila kot meso, mleko in jajca so na razpolago samo v omejenih količinah; oblačil primanjkuje; mestno prebivalstvo živi v majhnih, prepuno poseljenih stanovanjih, kmečko prebivalstvo pa stanuje v obupno neprimernih razmerah.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

Nobena tajnost ni, da mora sovjetski delavec pod pritiskom stahanovstva, produkcijskih količnikov in stalnih tekem delati mnogo hitreje kot delavec v svobodnem svetu. Pričakovali bi zato lahko, da živi na razmerno višji življenjski ravni. Namesto tega pa je življenjski način tudi pod novimi komunističnimi režimi stalno padal toliko časa, dokler ni dosegel nizke stopnje, ki jo ima danes v Sovjetski zvezzi.

X.

Položaj se ni popravil tudi naslednja leta, ker so tudi po končani vojni in zaključenem miru neredne čete kirkalijev nadlegvale prebivalstvo, ropale trgovske prevoze in onemogočale vsak promet.

Sumadija, Hercegovina in Bosanska krajina so bile pozorišča krvavih spopadov in vsi poskuši pomirjenja so ostali brez trajnega učinka.

V teh prilikah ni preostalo drugo kot bombaž, riž, tobak in ostalo vantinsklo blago, za katero niti vardiško-moravska, niti kosovsko-bosanska pot ni bila več varna, iztovarijati v Solunu ali v Kavali ali v Seru, ter ga z ladjami prepeljati v tržaški zaliv, ne meneč se za beneške stražarske brodove.

V svojem delu »Wilhelm Meisters Wanderjahre« nam opisuje Goethe način, kako so makedonski bombaž prevažali iz Trsta v alpske predele, kjer je prebivalstvo za zimskih dni v hišni obrti izdelovalo sušeno čojo.

Toqueville je na potovanju skozi Dardanele ostal zadivljen od poštenja makedonskih kmetov, ki so obvezno po dobavi surovega bombaža vzdrževali tudi tedaj, ko so jim kasneje nudili povoljnje cene,

ter bili v izvršitvi predaje zanesljivi tako glede težine kot glede kakovosti predanega blaga. To zanesljivo kreditno poslovanje je veljalo tudi za pomorce, čeprav so jih v Benetkah oglasili za Triestini, mezzi ladri e mezzi assassini.

Važnost teh pomorščakov in trgovcev prihaja do

VESTI S TRŽAŠKEGA

Nabrežinska politika

Predstekli torek, 12. t.m., je nabrežinski občinski svet po božičnih počitnicah nadaljeval s svojim delom.

Tako po prečitanju zapisnika se je oglašil k besedi svetovalec Drago Legija iz Devina, ki je zahteval, naj vnesajo v zapisnik neko izjavilo, ki jo je izrekel, ko je z drugimi svetovalcem zapustil občinsko sejo, pri kateri so nameravali razpravljati in glasovati o resoluciji SDZ v zadevi Svobodnega tržaškega ozemlja. Takrat je baje izjavil, naj ne smatrajo, da je njegov odhod iz dvorane znamenje, da je proti STO, in da naj zato njegovega odhoda ne tolmačijo in razglašajo v napovednem smislu, ker on vedno zastopa stališče STO. Zupan je izjavil, da te njegove opombe ni siljal in da nima niti proti, če izjavbo vnesajo v zapisnik, ako večina svetovalev potrdi, da jo je res siljala. Dal je to na glasovanje, tod noben svetovalec ni hotel votiti, da le to Legijo izjavil slišal. Kljub protestu svetovaleca Legija, dr. Skerka in Colje je zupan izjavil, da te opombe ni mogoče staviti v zapisnik, ker nobeden od navzočih svetovalcev ni dvignil pri glasovanju roke, da bi s tem potrdil, da je Legiseva izjava točna.

Nato je svetovalec Milič zahteval, naj vnesajo v zapisnik, da je bil proti predlogu obč. odbora, da bi iz sklepa za prodana zemljišča dvignili znesek 550 tisoč lir za končno poravnava nakupa zemljišča za športno igrišče v korist prejšnjemu lastniku, cerkveni upravi. Zupan je odgovoril, da je pri razpravi svetovalec Milič res bil nasproten predlogu odbora, a je bil pri glasovanju odborov predlog soglasno sprejet, torej tudi z glasom svetovaleca Miliča. V tem smislu bodo zapisnik dopolnili.

Zatem je svetovalec Skof dal predlog v korist turističnega področja v Sesljanu, kateremu sta odgovorila župan in odbornik Vižintin, ki sta mu pojasnila vredna, ki so že v teku ali pa v načrtu.

Odbornik Vižintin je nato ponovno predložil prošnjo trgovcu Kompani iz Stivana za nakup zemljišča v ozadju znanih štivanskih volkov, za kar pa višja oblast noče izdati potrebna dovoljenja. Obč. svet je ta predlog ponovno odobil.

Dalje je odbornik Vižintin predlagal obč. svetu, naj bi ta poveril in. Možetiču iz Tržiča obširno dele ureditve nepremičnega premo-

ženja občine. Za to delo je v letošnjem proračunu predviden znesek milijona 400 tisoč lir. Po krajši razpravi je občinski svet odobril ta predlog.

Nato je odbornik Floridan predlagal obč. svetu nakup opreme za novo šolo v Šempolaju. Šola je sedaj končana ter čaka le na opremo. Za vso potrebno opremo je predviden znesek 3 milijonov 200 tisoč lir, kakor je razvidno iz obč. proračuna za tekoče leto. Tudi ta predlog je obč. svet soglasno odobril. Pri tem se je oglašil svetovalec Colja, ki je kritiziral odločitev odbora glede namestitev šolskega sluge na Nabrežini. Cudil se je kominformistom, da niso mogli prepričiti predloga odbornikov SDZ. Zupan je tu pojasnil, da je

odbor pri svoji odločitvi imel pred očmi dejstvo, da je oče sedanjega služge delovni invalid, ki mora prav v kratkem ne bo morel več delati in skrbeti za svojo družino, zato so dal možnost zaposlitve njegovemu sinu. Razen tega je za to mesto potreben mlad in zdrav človek, ker bo v tej šoli mnogo dela, posebno v zimskem času, ko je treba skrbeti tudi za centralno kurjavo. Za Šempoljsko šolo je pa mesto šolske postrežnice razpisano: prošnje se lahko vlagajo do 20. t.m., nakar bo odbor izbral primerno osebo za to mesto.

Odbornik Skrk je nato predlagal, naj bi postali generalu Wintonu protest zaradi ukinitve življenj zborovanj. S tem so se vsi zborovalci surinjali; ta protest bo

sestavila posebna komisija, ki se bo sestala v soboto 16. t.m. in ki bo razpravljala tudi o drugih zadevah. Ta komisija bo razpravljala tudi o skupni resoluciji glede STO in o odloklu, ki predvideva izboljšanje gmotnega položaja občinskih uslužencev - bivših vojnikov, partizanov in interniranov.

Svetovalec Colja je še predlagal, naj bi postali področnemu poverniku začelo in slovenskim občinskim svetovalcem v Trstu pismo z izjavljavo v korist nadaljevanje kraske avtostrade od nadvoza med Sesljanom in Nabrežino do Stivana.

Sele je vsem tem dolgem uveduo, da preči na dnevni red, to je razpravo o občinskem proračunu za leto 1954.

Odbornik za finance, Floridan je obširno obrazložil postavke občinskih dohodkov, ki so predvideni v vseh 34 milijonov 655.824 lir (za lansko leto 32.466.092 lir). Pri vsaki posamezni postavki se je vnesla dajša ali krajša razprava, nакar so prešli k izdakom.

Področno predsedstvo je sklenilo, da morajo kmetovalci v občini Devin-Nabrežina odstopiti podjetju »Hilstradek« zemljišča, po katerih bodo izpeljani nadaljevanje kraske avtostrade od nadvoza med Sesljanom in Nabrežino do Stivana.

ske čitalnice, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila. Prosilci morajo poznati angleščino, ker so vsa predavanja in razpravljanja v angleškem jeziku.

Glasbena šola SDM

Obveščamo gojence sredne stopnje instrumentalnega oddelka, da bodo odslej teorija za I. letnik ob sredali od 11. do 12. ure. Urnik za pouk harmonije ostane neizpremenjen. Uvede se pa *glasbeni seminar*, in sicer vsako soboto od 19. do 20. ure.

Hrajni tečaj SDM

Slovensko dobrdelno društvo v Trstu sporoča, da se je pouk na krajnem tečaju pričel 14. januarja 1954 in se bo redno vršil vsak torek in četrtek od 18. do 20. ure. Prijave sprejemata tajništvo v Machiavellijevi ulici 22-II vsak dan od 16. do 19. ure.

Smrtna kosa

15. januarja je umrla v Opatiji prof. Iva Prelog iz znane tržaške Prelogove družine.

Pokojnica je znana Tržačanom kot vzdorna pedagoginja, ki je vse svoje sile posvetila nekdajni Ciril-Metodovi šoli pri Sv. Jakobu. Ko je na nehrabrih učiteljevati, je stopila v samostan.

Njenim težko prizadetim svojim izrekamo naše sožalje.

Važno za optante

Optanti, katerih opoice so bile sprejete in potem suspendirane, naj se zglašijo v prostorih SDM v Machiavellijevi ulici 22-II od 16. do 19. ure.

Šola pri Sv. Ivanu

18. januarja sta se dve naši srednji šoli, in sicer učiteljevje in italijanska trgovska strokovna šola preselili iz stare stavbe v ulici Lazzaretto Vecchio v novo stavbo pri Sv. Ivanu.

V isto stavbo sta se vselila tudi otroški vrtec in osnovna šola, ki sta doslej bila v sosednji stavbi, katero sta s tem prepustili populaciji v uporabo za Italijanske šolske potrebe.

Naši mladini želimo, da bi se v novi šolski stavbi dobro počutili in uspevali!

Štipendije za Salzburg

20. in 21. t.m. je bil v Trstu ravnetelj instituta za ameriške študije v Salzburgu, pr. W. Rex Crawford, ki je navezel stike s kandidati, ki so že zaprosili ali namavljajo zaprositi za štipendijo, ki bi jim omogočila udeležbo v zimske sejzi instituta 1954.

Od 1. februarja do 6. marca bo tečaj o »izročilih in tečajih ameriškega slovstva«, od 14. marca do 10. aprila pa tečaj o »Zgodovinskih in političnih razvojih sodobne Amerike«.

Oni, ki se zanimajo za udeležbo na teh tečajih, naj se zglašijo do 20. t.m. na ravneteljstvu Zavezniške cesti - Strada di Fiume, številka 20-III. - 2. nadstopej vsak dan od 15. do 17. ure.

ZDRAVNIK

Dr. FRANJO DELAK

v TRSTU
sprejema
na
Reški cesti - Strada di Fiume,
številka 20-III. - 2. nadstopej
vsak dan od 15. do 17. ure

ZOBOZDRAVNIK

Dr. STANISLAV PAVLICA

se je preselil v ul. Rittmeyer, 13
in sprejema
od 9. do 13. ter od 17. do 19. ure
Stev. telef. 31-813

VELIKA IZBIRA RADIOAPARATOV

PRALNIC • HLADILNIKOV • APARATOV

ZA ČIŠČENJE PARKETOV IN VSRKA-

VANJE PRAHU TER ŠIVALNIH STROJEV

Nobenega poviška pri cenah

za prodajo na obroke

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+